

Informatieblad

juni 2016

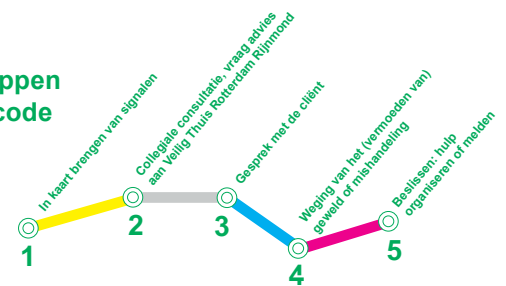
Meldcode en SISA in het onderwijs

Signaleren en aanpakken van kindermishandeling door professionals in het basisonderwijs

Alle kinderen hebben het recht om gezond en veilig op te groeien. Toch zijn in Nederland elk jaar naar schatting 119.000 kinderen slachtoffer van kindermishandeling. Er zijn verschillende vormen van kindermishandeling, zoals lichamelijke, geestelijke en seksuele mishandeling. De omvang van kindermishandeling is in Rotterdam hoger dan het landelijke gemiddelde. Dit komt door aanwezige risicofactoren, zoals werkloosheid, schulden, grote gezinnen en eenoudergezinnen. Het gaat in Rotterdam om bijna 7.300 kinderen en jongeren¹.

Dat is gemiddeld één kind per klas in Rotterdam. Kinderen zijn vijf dagen per week op school en hebben intensief contact met de leerkracht. Leerkrachten kunnen veranderingen in gedrag en uiterlijk goed signaleren. Dit is niet altijd gemakkelijk evenals het bepalen wat je moet doen bij vermoedens van kindermishandeling. Maar niets doen is geen optie. Kindermishandeling kan blijvende schade toebrengen aan een kind. De meldcode en SISA helpen onderwijsprofessionals bij het signaleren en oppakken.

De vijf stappen van de meldcode

Wat is de meldcode?

De meldcode is een stappenplan dat zorgvuldig handelen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling ondersteunt. Per 1 juli 2013 is de wet Verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking getreden. Deze wet is bedoeld voor alle professionals in de sectoren onderwijs, (geestelijke) gezondheidszorg, kinderopvang, jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning, justitie en gemeenten. Alle professionals die werkzaam zijn in deze sectoren zijn verplicht om met de meldcode te werken.

Meldcode in het onderwijs

Je kunt het verschil maken in het leven van een kind!

De meeste scholen in Rotterdam hebben aandachtsfunctionarissen. Zij hebben als taak om de meldcode bekend te maken en in te voeren op hun school. Om hun taak goed te kunnen doen hebben ze een training gevolgd. In 2015 heeft het Servicepunt meldcode een onderzoek gedaan naar het gebruik van de meldcode onder aandachtsfunctionarissen van diverse organisaties. Uit dit onderzoek bleek dat er nog veel onbekendheid is in het onderwijs met het werken met de meldcode. Ook hebben professionals in het onderwijs soms het gevoel niet de juiste vaardigheden te hebben om signalen bespreekbaar te maken.

¹ Monitor voor de jeugd 2013

Wat zijn mogelijke belemmeringen om met de meldcode te werken in het onderwijs?

- Bang om de vertrouwensrelatie met ouders kwijt te raken
- Angst voor agressie door ouders
- Leerkrachten vrezen voor verergering van de mishandeling als zij hun vermoedens bespreken
- Tijdsdruk. Hoe maak je tijd voor gesprekken met kinderen?
- De administratieve last is groot
- Doordat leerkrachten geen huisbezoeken meer doen, zien ze ook minder van de thuissituatie van een kind

Wat zijn de voordelen voor een leerkracht om met de meldcode te werken?

- Leerkrachten hoeven alleen stap 1 en 2 van de meldcode te doen, daarna schakel je de hulp in van een deskundige, zoals de aandachtsfunctionaris of school maatschappelijk werker
- Geeft houvast wat te doen bij signalen van kindermishandeling
- 'Je hoeft het niet alleen te doen', belangrijk om met een collega hierover te overleggen of advies te vragen aan Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (0800-2000)

Wat is SISA?

Eén van de andere instrumenten die scholen tot hun beschikking hebben om iets te doen met hun zorgen over leerlingen is SISA. SISA staat voor Signaleren en Samenwerken. SISA is een computersysteem waarin professionals vanuit regio Rotterdam kunnen signaleren dat zij betrokken zijn bij een kind/ jongere van 0 tot 23 jaar. Het gaat hierbij om brede zorgsignalen, dus niet alleen om kindermishandeling. In het systeem staat niet waarom een professional betrokken is. Het is enkel een middel waardoor de verschillende hulpverleners van elkaars betrokkenheid weten. Zo kunnen zij met elkaar afstemmen om de beste begeleiding te bieden. Wanneer u als school de meldcode opstart, moet u ook altijd een signaal afgeven in SISA.

Verbeteren gebruik meldcode en SISA

Het gebruik en bereik van de meldcode en SISA kan beter. De gemeente motiveert, stimuleert en faciliteert hierin. Onder andere met de volgende projecten.

Monitor meldcode

In juni 2016 is gestart met het monitoren van het toepassen van de meldcode. Zo komt er beter zicht op hoe vaak professionals de meldcode inzetten en

hoe vaak er hulp wordt geboden of een melding wordt gedaan bij Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond. De eerste resultaten volgen eind 2016. De monitor geeft ook zicht op instellingen die de meldcode onvoldoende toepassen.

Keurmerk meldcode

Met het keurmerk meldcode kan een school aantonen dat het voldoet aan de wettelijke verplichting. De gemeente wil scholen en andere organisaties stimuleren dit keurmerk aan te vragen. Daarom financiert de gemeente het lidmaatschap van de Landelijke Vakgroep Aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling² (LVAK), voor een gecertificeerde aandachtsfunctionaris, gedurende een jaar. Net zoals de kosten voor het aanvragen van het keurmerk meldcode. Deze vergoeding kan uiterlijk tot 1 april 2018 en/of tot een maximum van 200 in Rotterdam gevestigde en/of werkzame instellingen worden aangevraagd. Scholen kunnen voor dit aanbod contact opnemen met het Servicepunt meldcode.

ISM team

In juni 2016 gaat het Intensivering SISA en Meldcode (ISM) team van start. Dit is een samenwerking tussen het Servicepunt meldcode en het team SISA. Het ISM team benadert organisaties en gaat na hoe en in welke mate zij de meldcode en SISA gebruiken. Zo nodig maakt het team verbeter afspraken met de organisatie.

Servicepunt meldcode en helpdesk SISA

Het Servicepunt meldcode biedt ondersteuning en advies bij het invoeren van de meldcode. Verder organiseert het Servicepunt deskundigheidsbevordering over huiselijk geweld en kindermishandeling voor professionals. Heeft u interesse in een training over signaleren of bespreekbaar maken van kindermishandeling? Dan brengen we u in contact met de trainingsbureaus waarmee we samenwerken. Voor meer informatie kunt u ons bereiken via 010-4339889 of e-mail: trainingenhuiselijkgeweld@rotterdam.nl of kijk op www.werkenmetdemeldcode.nl.

Wilt u meer weten over SISA of ondersteuning bij het invoeren van SISA in uw organisatie? Neem dan contact op met de helpdesk SISA via 010-4982472 of e-mail infosisa@rotterdam.nl. Meer informatie over SISA kunt u vinden op www.sisa.rotterdam.nl.

² De LVAK is een vakgroep voor professionals die als aandachtsfunctionaris werkzaam zijn. Leden worden door LVAK op verschillende manieren gefaciliteerd in het bevorderen van hun deskundigheid. Het keurmerk meldcode wordt door de LVAK uitgegeven aan organisaties waarvan het protocol meldcode is getoetst en goedgekeurd. Meer informatie over LVAK is te vinden op www.lvak.nl